

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 164.

Feladvány szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Helyben hozzáértve 100 000 K.
Védőre hozzáértve 120 000 K.

Egy szám
1500
korona.

Őszi eső

Indult meg ma reggel. Tudtuk, hogy jön, tudtuk, hogy nem marad el, mert el nem maradhat, mert az őszi esőnek, mint a hideg, hogyetlen, zord téli idő előhírnökének meg kell jönnie. És mégis kinosan érintett a beköszöntése, mégis fájó hurokat rezgetett meg az emberekben. Tehát itt az ősz, jön a tél és jön a fokozott nyomorúság. Itt a tél, amely jobban érzeti a szegény emberrel szegénységét, nincstelenségét. A nincs most jobban fekszik rá az emberekre, mint nyáron, mint akkor amikor nem kell fűteni, amikor nem kell a testet a hidegtől jobban letakarni. Most érezni csak igazán, hogy ebben a városban nincsen elég kereseti lehetőség. Mindig arról hallunk beszélni, hogy fejlődik a város, hogy új ipari vállalatok létesülnek és sajnos, csak hallottunk ezekről és új ipari vállalatokról és ipari vállalatok létesítéséről. Eddig azonban semmi mozdulás. A nagyszerű posztógyár létesülése után csak emlegetik, hogy jönnek új ipari vállalatok, de eddig még az új alapításoknak semmi nyoma nincsen. Pedig addig, amíg Baján nem lesznek nagy ipar-telepek, amelyekben az emberek százszámra kaphnak kenyeret, addig nem lesz Baján elég kereseti lehetőség és addig, amíg nem lesz Baján elegendő kereseti alkalom, mindig komor gondolatokat vált ki az első őszi eső, mert az őszi eső bizony telet, nyomort és nélkülözést jelent. Nyomort, amelyet semmiféle enyhítő akcióval eltüntetni nem lehet, amely a munkahiánynak, kereseti lehetőség hiányának az édes gyermeke. Jótékony-sággal csak ideig-óráig lehet a nyomort enyhíteni. A nyomort csak a munkalehetőség szüntetheti meg.

Megindultak az orosz hadműveletek.

— Az orosz flotta 21 egysége indul hareba. —

Párizs, 1924. okt. 21. A Balti tengeri orosz flotta parancsot kapott, hogy távol keletre induljon. A flotta 21 egysége várja az elindulás napját. Utirányuk a Suez-csatornán keresztül vezet. A flották a legmodernebb hadi felszereléssel rendelkeznek. Trockij hadügyi népbiztost, aki szabadságon volt, távirati lag visszaszólították Moszkvába, hogy központilag szervezze és vezesse a hadműveleteket. A keleti határon óriási lőszerkészleteket halmoztak össze és megerősítették a határmenti városokat.

Az egységes párt titkos értekezlete.

Órák hosszatt tartó vita a kisútról és a vagyonadó-ról — A vagyonadó ügyében ma délelőtt a parlamentben külön tanácskozás volt.

Budapest, 1924. okt. 21. Tegnap este fél 9 órakor az egységes párt nagybirtokos és ügyvéd tagjai a párt helyiségének legfelsőbb termébe igen bizalmas értekezletet tartottak. Az egységes párt egység alakjai közül Almássy László gróf ügyvezető elnök, Schandl Károly helyettes földmivelésügyi miniszter, Hoyos Miksa gróf, Rubinek Gyula, Karafiáth Jenő voltak jelen,

a kisgazdák is képviseltették magukat. Órák hosszatt igen szenvedélyes vita folyt a kisúti kérdésében, megállapodásra azonban nem tudtak jutni. Részletes tárgyalás folyt a vagyonadó kérdésében is. Ma délelőtt 10 órakor a parlament pénzügyminiszteri szobájában ebben az ügyben külön értekezletre jönnek össze.

Végleg kiderült, hogy Dumini ölte meg Mateotti képviselőt.

Róma, 1924. okt. 21. Mateotti elrablására felhasznált automobilon a törvényszéki szakértők megtalálták Dumini ujjlenyomatait. Ezzel a felfedezéssel véglegesen bizonyossá vált, hogy a szerencsétlen szocialista képviselőt Dumini, a fascista párt tagja gyilkolta meg.

A román király trónbeszédét feltűnően éles hangon kritizálták meg.

Bukarest, 1924. okt. 21. A bukaresti párt megnyitó ülése után Maniu Gyula feltűnően éles hangon bírálatba részesítette az oláh király ugynevezett trónbeszédét. A nagy megdöbbenést és feltűnést keltő szónoklat után új és kiméletlen ostromozásra került a Bratiánu-kormány politikája. Maniu elmondotta, hogy Oláhországban a leg-tűrhetlenebb belső közigazgatás, valóságos hivatali anarchia folyik.

Mindenütt panamáznak, csalnak, az ország pénze leromlott, a külföldi hitel pedig teljesen lepadt. Beszélt azokról az utlevél panamákról, melyek egész Európát megbotránkoztatták.

A buza ára 1924. október 21-én,
Budapestben 435.000 kor.
Bajai piacon 390.000 kor.
Arany korona 15 575 75

A soproni bányászati főiskola két zsidó hallgatója elhagyta a várost.

Sopron, 1924. okt. 21. A soproni bányászati főiskola két zsidó vallású hallgatója Biro és Gerald elhagyta Sopront. Biro a leobeni híres egyetemen fogja tanulmányait tovább folytatni, Gerard pedig, aki megszállott területéről jött és rendkívüli hallgatónak iratkozott be a főiskolára — vissza utazott szüleihez.

Szerencsétlenség a Niagaránál.

Páris, 1924. okt. 21. A Matin-nak jelentik Newyorkból: Tegnap a Niagara mellett haladó két villamosvonat összeütközött. A szerencsétlenségnek két emberélet eset áldozatul. Mintegy 80 utas megsebesült.

Vonatrablás bombamerénylettel.

Bukarestből jelentik: Bukarest és Csernovics között felrobbant egy vasuti hid. A vizsgálat megállapította, hogy a merénylők dinamit patronokat helyeztek el a hid alatt, de a robbanás jóval előbb bekövetkezett, semhogy a gyorsvonat odaért. Kétségtelen, hogy a tettesek ki akarták rabolni a gyorsvonat utasait. A bomba korai felrobbanása nagy katasztrófát előzött meg. Ezen a vasutivonalon beszüntették a forgalmat. A vizsgálat megindult.

A katedran megnémit tanító.

Marosvásárhelyről jelentik: Megrendítő jelenet játszódott le kedden délelőtt a marosvásárhelyi ref. leányiskolában. Gönczi János, az iskola közszeretben álló tanítója, aki 50 éve áll a magyar közoktatásügy szolgálatában, a tanító katedrán hirtelen megnémit.

Sodorjon JANINA papírt!

Reklam áruk!

Eredeti Reithoffer Wienpaci gyártmányú hócipők és kalocsai győztes francia formában Ugyezintém eredeti kézmunka iekola cipők, lú és leánya hócipők.

Fekete varrott gyermek szandál 26-30. 50 000 K
Női kintő melegszál cipő 80.000 K-tól
Női fehér felsőőrök amerikai forma 120 000

Flu iskola cipő 140 000 K-tól
Férfi cipők 200.000
Női magaszáru cipők 220 000

STELLNER ZSIGMOND cipőüzlete Baja, Vörösmarty uca 1 szám. (Grauug ház.)

Bosnyák Gyula, az ügyes és ötletes fenomen vasárnap este tartja szenzációsnak ígérkező előadását a Központi Szálloda kávéházában. Bosnyák Gyula eddigi előadásával bizonyosságot adott arról, hogy ötletes és ügyes és előadásai mellett a közönség kellemesen szórakozik.

Tífuszjárvány dühöng Jánoshalmán. Hivatalosan megállapították, hogy a járványt az egészségtelen ivóvíz okozta.

Ezt nem értjük. A hivatalos lap mai száma közli a Baja-Gara országos határszéli helyi érdekű vasutvonatra vonatkozó engedélyt. Minek ez az engedély. Hiszen ez a vasút már meg van. Csak hogy akkor egy kissé távolabb volt az ország határszéle.

A vármegyeház fűtőkészüléke. Az újonnan épített vármegyeházát tudvalevőleg központi fűtőkészülékkel látták el. Ez a központi fűtőkészülék azonban nem szerepel teljesen kifogástalanul. Némely hivatalos szobában egyáltalán nem melegszik fel a fűtőkészülék. Ezért most lehozatták a fűtőkészülék budapesti szerelőjét, aki a készüléket átvizsgálja és a hibát helyrögzíti. Valószínű, hogy a télen már egészen jól fog működni a készülék.

Hajójáratok beszüntetése. A DGHT. a Wien-Budapest, valamint Győr-Gönyű közötti járatait beszünteti és pedig Budapest-Wien utolsó menete október 21. Wien-Budapest, valamint Győr-Gönyű között október 24-ével.

Orvosi hír. Dr. Arnold Alajos fogorvos Zárda uca 6. szám alatt, a mosai mellett megkezdte fogorvosi rendelését. Rendel délelőtt 9-12-ig, délután fél 3-5-ig.

A TÉBE a társadalomért. A TÉBE, egyik legutóbbi ülésén elhatározta, hogy megismétli a múlt évben nagy sikerrel járt gyermekfajruházási akciót. Első lépés ennek megvalósításához az, hogy megszavazott az akcióra 475 millió koronát. 125 milliót a főiskolai menzák segélyezésére, 288 milliót pedig különféle jótékony célra.

A feljelentők százalókos részesedésének eltörzése. A legutóbbi egységsparti értekezleten érnek kijelentés hangzott el Bud minisztertől: Paks köztségbe a múlt héten megjelent tizenhét adóellenőr a székszárdi pénzügyigazgatóság forgalmi adóosztályának vezetőjével és ezek a szó szoros értelmében ostrom alá

vették a községet. Minden előzetes eljárás nélkül lefoglalták az összes kereskedők könyveit, levelezését és számláit. Emsmervény nélkül tették, sőt némely helyen az irasztalokat is feltörték. Valóságos terrorizálták az adózókat. Sokhelyütt tíz millióra menő bírsággal sújják az emberket csak azért, mert cbból az adóellenőröknek jutalék jár. Bud János miniszter reflektált a paksi ügyre s kijelentette, hogy előlíri a jutalékrendszer. Egyébként is megreformálja a pénzügyi igazgatást, mert fúrhatetlen, hogy ilyen jogtalanságok történjenek.

Címexin tökéletes polokairtó az Apolló-illatszertárban!

Német, francia, angol nyelvkurzus. A felső kereskedelmi és városi polgári iskola szaktanári november hó 1-én modern nyelvtanfolyamot nyitnak meg. Érdeklődők legkésőbb f. hó 25-ig jelentkezzenek Kollár és Wagner könyvkereskedésében. Részletes felvilágosítással szolgál Schmidt Béla. Bank és kereskedelmi R.-T. d. u. 2 és 3 között Óradíj maximálisan 1 arany korona.

A közmunka válsága aranykoronában. A kereskedelem mi miniszter az ufenntartásra igénybe vett személyes szolgáltatások és az ezekért járó térítés díjat aranykoronában így állapította meg: kettős lófogat 5, egyes lófogat 3, kettős ökör vagy bivalyfogat 4, egyes ökör vagy bivalyfogat 2,50, kettős tehén, öszvér vagy szárfogat 2, kézi napszám 1 arany korona. Az igazságszám kavicsállításhoz köbméterenként egy kilométerig terjedő középúti távolság mellett 30 aranyfillér és minden további kilométer után 15 aranyfillér.

Illatszerek, piperecikkek az Apolló-illatszertárban!

Pályázati hirdetés. A tavaszi hivatali betöltendő két külső ellenőri ideiglenes állásra pályázati hirdettek. Felhívattak az érdekeltek, hogy pályázati kérvényeiket, eddigi szolgálataikat, erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal, születési anyakönyvi kivonataikkal legálább 4 polgári iskola elvégzését igazoló bizonyítványaikkal felszerelve folyó okt-ber hó 31-ig Baja város tanácsához nyújtsák be.

x Dölmagyarország legnagyobb téglagyára Rosenthal Mohács, hátsó-kegyed-árusítója Pollák József fakereskedő, a piacon legolcsóbb árban ad kézi és géptéglát. Ugyanott a legjobb cserép, deszka és építelfa kapható legolcsóbb árban. Szappanok legolcsóbban az Apolló-illatszertárban!

Vadvíz levezetőcsatornát létesítenek Darda-Hergyeica és Tatabáza között. A csatorna építésének kérdésében a múlt héten volt Jánoshalmán Sik Ernő megyei főjegyző elnöklése mellett értekezlet. Ezen a területen körülbelül 500-550 hold van állandóan víz alatt és ezt az ötszáz holdat van hivatva vízmentesíteni a csatorna.

A hadirokkantak figyelmébe. A hadirokkantak járandóságát csütörtökön és pénteken délután 3-6 óráig fogják kifizetni.

Szénzsükséglet beszerzés. Erdekes módját lájuk a szénzsükséglet beszerzésének. Látunk szegény asszonyokat, akik az uccán a szénhordó kocscikat figyelik. Ezek a szén fuvarozó kocscik rendszerint utközben elhulának egy két darab szén. A szegény asszonyok felszedik ezt az elhullatott szénét és az idő folyamán egészen szép mennyiségű fűtőt szereznek be a telire.

Meztelen fényképekkel zsarolt Belgrádból jelentik: Eredeti zsarolási módot eszelt ki egy élelmes belgrádi fényké-

pészsegéd, Zdravkovic Péter, ak több belgrádi családtól fényképeket vett át azzal az ürüggyel, hogy a fényképeket megnagyítja. Főleg asszonyok és leányok fényképét igyekezett megszerezni. A képek átvétele után nem is jelentkezett többé, hanem hónapok múltán egy megbízottját küldte el, aki az áldozatul kifizemelt nők nagy meglepetésére meztelen fényképeket mutatva fel és azzal a fenyegetéssel, hogy a meztelenképeket nyilvánosságra hozza, vagy a férjnek bemutatja, jelentékeny összegeket esikart ki megriadt áldozataitól. Végül több tekintélyes család feljelentést tett a rendőrségen, amely letartóztatta Zdravkovicot. A rendőrség megállapította, hogy a fényképszegéd a képekből kivágta a nők fejeket, felragasztotta meztelen testet ábrázoló fényképekre, az így összefordozott képeket újból lefotografálta és így módon sok pénzt zsarolt össze.

x Butor olcsó és jó. Tömmér hálószoba szilfából, magas fényezett, betétes 5 250 000 koronáért Pollák József butorgyárosnál, Kossuth uca 23.

Telefon: J. 124 91. **Szőnyegfonalak** Telefon: J. 124 91.

Levetők, lezúvók és

gyapjufonalak

(Schoeller, Imperial, Berliner, Husser, Truconal, Lepaban stb.) minden minőségben és őrési színválaezték.

Szekeres Jenő

Budapest, Rákocsi u. 63. Legnagyobb szakmában.

Fischer Simon Baja.
Eredeti Singer varrógépek
hat havi részletfizetésre
papirkoronában kamatmentesen.

Fényképeszeti s sport cikkek, varrógép és kerékpárok állandó nagy raktára.

Kéhegyi akácfa

erdei öleken kapható azonnali szállításra, előjegyezni lehet

Bükkfa, deszka-hulladék

a legjobb tüzelő nem kell aprítani métermázsánként 45 000 kor.

Sándor László tűzifa- és szénkereskedőnél a teherpályaudvaron. Telefon: 228.

Vasbeton kerítések

Olcsoobb a fánál, 40% költség- és anyagmegtakarítás.

7 cm. vastag betonlemezekből készült vasbetétes oszlopokkal 2-3 méter magasságban. Ezen kerítés a legjobb, legolcsóbb, vharalló, tűzálló és más tulajdonságai nál fogva a legtartósabb.

Grünhut Miksa Spitzer-féle tégla- és cementárugyár.
Telefon 160. B A J A. Telefon 160

Könyvelési ismeretekkel rendelkező hataltisztviselőt keres a
Wronberger-féle Faipar R. T.
bajai fiókja.

Kukoricamoszlék

Eladás megkezdődik nov. 3-an. Előjegyzések már most felvétetnek. Vinni szándékozók jelentkezzenek a szeszgyár irodájában, mert csak azok kapnak, akik idejkorán előjegyztetik.

Spitzer Károly és Fiai
szeszgyára.

Jugoszláviai I. rendű két éves száraz **bükkhasáb** - tűzifa - a Vöröshid mellett és a Hangya Erzsébet királyné uccai fiókja udvarában megtekinthető. Bármilyen mennyiségben ölenként 800 000 korona, külön a forgalmi adó. Házhoz szállítás ölenként 40.000 korona.

Rendelések **Tóth István** háziüzemi irodájában és a **Hangya-fiók** udvarában. Szállítás azonnal

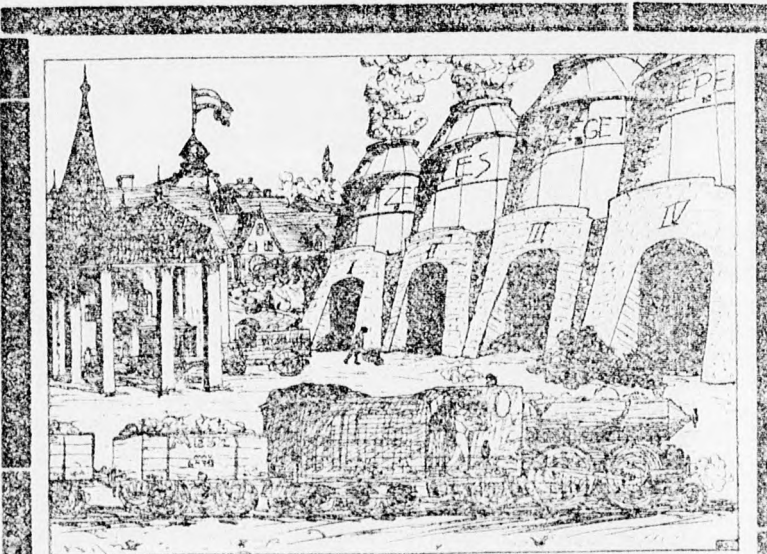
Csónakok megőrzését és télire tető alá való elraktározását elfogad a **Strand-fürdő.**

Asztalosok, ácsook, építőmesterek és építetők
szükségletüket legolcsóbban **Bácska legnagyobb fakereskedésében**
BACHRACH BANK
fatelepén
Baja, régi Törház telep, Tóth Kálmán ucca, szerkezetük beáhol állandoan 5-600 házra való **épületfa**
(fűrészelt, faragott és tutajfa 4-18 m. hosszú) puha és keményfa deszka, szalidészka, léc, staffli, tégla és oszlop van raktáron
Saját iparvágány
A megvásárolt anyagot a vevő azonnal magával viheti vagy a telepen azonnal waggonba rakhatja.
Házterveket díjmentesen készítünk
Városi iroda: Vörösmarthy u 12
Városi telefon: 9. Fatelep telefonja: 183.

Fränkl és Horváth

mechanikai műhelye.
Budapesti ut 15. Baja Budapesti ut 15.

Phönix varrógépek, **Styria** kötőgépek, **Protos** írógépek gyári képviselője. **Alfa** szeparátorok. **Kerékpár, varrógép, kötőgép, írógép, gramofon, legyver** és azok alkatrészeinek raktára. **Részletre is. Régi írógépeket becserélünk. Villany és carbid világítási cikkek. Szakszerű javítóműhely, jótállás mellett.**

Saját termelésű lával égetett darabos **MÉSZ**
Portland cement, retorta bükkhaszén és hátrány fedéllemez
állandoan kapható:
Spitzer Illés
BAJA, Budapesti-ut 9. Vásártér.
Minden mennyiségben házhoz szállítottok. - Telefon 121.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!
Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
fagyálló, tűzálló, vízáthatlan állando raktár és egyedárucitőhelyes
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
Baja, Kölcsey ucca 2 szám alatt. (Budapesti-ut sarok.) Telefon 118;
KOLLARIT
BORLEMEZ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

Spitzer Károly és Fiai szeszgyára. Bajai fiókja. Vörösmarthy u 12. Telefon 9. Fatelep telefonja: 183.